

คณะอนุญาโตตุลาการยังไม่ชี้ขาดข้อพิพาท ไม่อาจใช้สิทธิฟ้องศาลได้ !

โดย นายปกครอง

กรณีที่คู่สัญญาตกลงกันว่า...หากมีข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างเกิดขึ้นและคู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันได้ ให้เสนอข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาชี้ขาด...

ข้อตกลงดังกล่าว จะมีผลผูกพันถึงสัญญาค่าประกันการปฏิบัติตามสัญญาที่คู่สัญญาสามารถบังคับได้ทันทีหรือจะต้องได้รับการชี้ขาดจากคณะอนุญาโตตุลาการด้วย หรือคู่สัญญามีสิทธิยื่นฟ้องขอให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบตามสัญญาค่าประกันได้โดยไม่ต้องรอให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดก่อน

ทั้งนี้ เนื่องจากคู่สัญญาไม่ได้ตกลงให้หนี้ตามสัญญาค่าประกันต้องระงับข้อพิพาทโดยวิธีการอนุญาโตตุลาการ

นายปกครองมีคำตอบในเรื่องดังกล่าว ครับ !!

มูลเหตุของคดีนี้ ส่วนราชการทำสัญญาจ้างให้บริษัท จ. ก่อสร้างอาคาร และได้ทำบันทึกแนบท้ายสัญญาจ้างเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพรับจ้างตามมติคณะรัฐมนตรี โดยการเบิกจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่บริษัท จ. และกำหนดให้บริษัท จ. จะต้องใช้เงินค่าจ้างล่วงหน้าให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงินที่กำหนดไว้ หากใช้เงินดังกล่าวผิดวัตถุประสงค์หรือมีการทำงานหลังจากรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าไปแล้ว ส่วนราชการในฐานะผู้ว่าจ้างสามารถยึดหลักประกันเงินค่าจ้างล่วงหน้าได้ทันที

หลังจากนั้น บริษัท จ. ได้ส่งหลักฐานและเอกสารการใช้จ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้า...แต่ไม่เป็นไปตามกำหนดเวลาและไม่ครบถ้วนตามแผนการใช้จ่ายเงินล่วงหน้าที่ทำไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือแจ้งบอกเลิกบันทึกแนบท้ายสัญญาจ้าง และให้คืนเงินค่าจ้างที่ได้รับไปล่วงหน้าพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่บริษัท จ. ไม่นำเงินมาชำระ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือแจ้งยึดหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าและขอให้ธนาคาร ก. ชำระเงินตามสัญญาค่าประกันพร้อมดอกเบี้ย แต่ธนาคารเพิกเฉย

ส่วนราชการ (ผู้ฟ้องคดี) จึงฟ้องธนาคาร ก. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ต่อศาลปกครองขอให้ชำระเงินตามสัญญาค่าประกันพร้อมดอกเบี้ย

ส่วนบริษัท จ. ได้เสนอข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาด

ปัญหาว่า ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการยังไม่ชี้ขาดข้อพิพาท ส่วนราชการในฐานะคู่สัญญามีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับตามสัญญาค่าประกันหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า บันทึกแนบท้ายสัญญาจ้างเป็นข้อตกลงที่ผู้ฟ้องคดีตกลงจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่บริษัท จ. ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง ฉะนั้น สัญญาค่าประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าจึงมีลักษณะเป็นสัญญาอุปกรณ์ เมื่อบริษัท จ. ได้เสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการตามข้อตกลงในข้อ ๑๙.๑ ของสัญญาจ้าง ซึ่งหากคณะอนุญาโตตุลาการได้มีความวินิจฉัยชี้ขาดเป็นเช่นไร ผู้ฟ้องคดีและบริษัท จ. ย่อมต้องผูกพันตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ รวมถึงข้อพิพาทในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามบันทึกแนบท้ายสัญญาจ้างตามคำฟ้องในคดีนี้ด้วย

เมื่อข้อพิพาทยังไม่มีคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ จึงยังไม่เป็นที่ยุติว่า บริษัท จ. เป็นผู้ผิดสัญญาและต้องรับผิดชอบต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเพื่อเรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระหนี้ตามสัญญาค่าประกัน จึงเป็นกรณีที่ยังไม่มีข้อพิพาทหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องใช้สิทธิทางศาล ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิ

ฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๑๑/๒๕๖๐)

กล่าวโดยสรุป การที่คู่สัญญาทำบันทึกข้อตกลงแนบท้ายสัญญา ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา และเมื่อบันทึกแนบท้ายสัญญาตกลงให้ระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ ย่อมมีผลไปถึงสัญญาอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นจากบันทึกแนบท้ายสัญญาด้วย โดยเมื่อข้อพิพาทยังไม่ได้วินิจฉัยชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการ ก็ยังไม่อาจบังคับตามสัญญาอุปกรณ์และไม่เป็นผู้เดือดร้อนหรือเสียหายที่จะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับตามสัญญาอุปกรณ์ได้... ครับ !! (ปรึกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)
